

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Karvezetés 4

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Zeneművészet / Zenetanár
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Karvezetés 4					A tantárgy kódja		TML 3408		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Lect. Univ. Dr. Toadere Dalma-Lidia								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Asist. Univ. Dr. Potyó István								
2.4. Tanulmányi év		2	2.5. Félév		2	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		DD

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					4
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					4
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszámja					47
3.8. A félév összóraszámja					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Az előadóteremben zenehallgatásra és koncertfelvételek megtekintésére alkalmas (CD,DVD, internet, hangszórók, kivetítő-gép) technikai felszerelések.
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Kottatár, kottatartó, kottamásolási lehetőség, zongora, tükör

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • alapvető karvezetési és -vezénylési technikák elsajátítása • alapvető hangképzési technikák fejlesztése • belső hallás fejlesztése • alapvető zeneelméleti tudás alkalmazása • zenetörténeti, zenesztétikai ismeretek alkalmazása • hazai és nemzetközi kórusirodalom megismerése és elsajátítása • a magyar népzenei ismeretek alkalmazása a magyar kórusműveknél • alapvető partitúraolvasási képességek alkalmazása • szociális képességek fejlesztése (szervezés, lelkesítés)
Transzverzális kompetenciák	Az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek segítségével a hallgatók tudjanak majdani munkahelyeiken, az iskolákban, kórusokat szervezni és vezetni, ezzel nagymértékben hozzájárulva a zenei igényesség kialakításában eljövendő nemzedékeink számára.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Alapvető karvezetési és -vezénylési technikák elsajátítása, egy kórusmű részeire való lebontása, zenei összefüggések felismerése, kórusnevelési fogalmak, technikák elsajátítása
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az egyszólamúságból kiindulva, alapvető karvezetési és -vezénylési technikákat elsajátítva eljutunk az egyszerűbb kétszólamú kórusművek betanítási módszereihez

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Próbatechnika I – a kóruspróba előkészítése Bibliográfia : Tillai Aurél, Karvezetés 163o./ Joseph Haydn: Libera me Domine, Carus Verlag 2.113	<ul style="list-style-type: none"> - Előadás - Önértékelés, társértékelés - Magyarázás, - Csoportmunka 	
Próbatechnika II.- a cappella vagy zongora kísérettel? Bibliográfia : Tillai Aurél, Karvezetés 174 o., Serghei Rachmaninov: Bogoroditse devo/ Joseph Haydn: Libera me Domine, Carus Verlag 2.113, J. G. Rheinberger: De profundis Carus Verlag 50.252/30	<ul style="list-style-type: none"> - Szemléltetés - Magyarázás, - Audició - Önálló megfigyelés, kísérlet 	
Próbatechnika III.-partitúra vagy szólam Bibliográfia Tillai Aurél, Karvezetés 177o., Kodály Zoltán : Esti dal /J. G. Rheinberger: Carus Verlag 50.252/30	<ul style="list-style-type: none"> - Gyakorlat - Példa - Magyarázás - Videópélda 	
Próbatechnika IV. új tagok felvétele Bibliográfia : Klink Waldemar, Der Chormeister 107 o./ J. G. Rheinberger: Carus Verlag 50.252/30, Johann Michael Haydn Carus Verlag 54.548	<ul style="list-style-type: none"> - Szemléltetés - Magyarázás, - Audició - Önálló megfigyelés, kísérlet 	
Próbatechnika V. Ülésrend	<ul style="list-style-type: none"> - Önértékelés, társértékelés 	

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Bibliográfia: Klink Waldemar, Der Chormeister 108 o. / Johann Michael Haydn Carus Verlag 54.548	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázás, - Csoportmunka - Videó példa 	
Próbatechnika VI. fegyelem Bibliográfia : Tillai Aurél, Karvezetés 1970. / F. Mendelssohn Bartholdy: Breitkopf & Härtel Chor Bibliothek 3607	<ul style="list-style-type: none"> - Gyakorlat - Példa - Magyarázás - Videópélda 	
Mikrotanítás / Kodály Zoltán: Székely keserves Bibliográfia Vegyeskarok Editio Musica Budapest 1972, Charles Ives, Four choruses for mixed voices Peer Musikverlag, Hamburg, 1975	<ul style="list-style-type: none"> - Előadás - Önértékelés, társértékelés - Magyarázás, - Csoportmunka 	
Mikrotanítás, / Charles Ives: Nature's way & There is a lane Bibliográfia Vegyeskarok Editio Musica Budapest 1972, Charles Ives, Four choruses for mixed voices Peer Musikverlag, Hamburg, 1975	<ul style="list-style-type: none"> - Szemléltetés - Magyarázás, - Audíció - Önálló megfigyelés, kísérlet 	
Koncertműsorok összeállítása I – egyházi Bibliográfia : Bárdos Lajos: Egynemű karok (Advent-Karácsony), Vegyeskarok(Advent-Karácsony) EMB / Charles Ives, Four choruses for mixed voices, Peer Musikverlag, Hamburg, 1975	<ul style="list-style-type: none"> - Felfedezés - Magyarázás, kottapélda - Ismeretközlés - Gyakorlatok végzése 	
Koncertműsorok összeállítása II. – világi Bibliográfia . Forrai Miklós, Öt Évszázad Kórusa / Bartók Béla: Négy szlovák népdal, Boosey&Hawkes, London 1924	<ul style="list-style-type: none"> - Kooperatív tanulás - Gyakorlat - audíció - Ismétlés 	
A fellépés pszichológiája Bibliográfia : Tillai Aurél, Karvezetés o. 1940. Klink Waldemar, Der Chormeister 139 o. / Bartók Béla: Négy szlovák népdal, Boosey&Hawkes, London 1924, Ligeti György , Schott Verlag ED 8687	<ul style="list-style-type: none"> - Felfedezés - Ismeretközlés - Magyarázás - Gyakorlatok 	
A fellépés dinamikája Bibliográfia : Tillai Aurél, Karvezetés 192-197 o., Klink Waldemar, Der Chormeister 141 o. / Ligeti György , Schott Verlag ED 8687, Bárdos Lajos Editio Musica Budapest, Z.12877, 1984	<ul style="list-style-type: none"> - Önértékelés, társértékelés - Magyarázás, - Csoportmunka 	
Évzáró koncert főpróbája		
Évzáró koncert		
Könyvészet: 1. BÁRDOS Lajos: Élet az énekbe, Karvezetés I + II, Tankönyvkiadó Budapest, 1982 2. FORRAI Miklós: „Öt Évszázad Kórusa”, Zeneműkiadó Vállalat Budapest, 1956, 3. HEGYI József: Karvezetés. Állami Pedagógiai Főiskola Budapest, 1960. 4. KODÁLY Zoltán: Vegyeskarok, Vegyeskarok. EMB 1972. 5. KODÁLY Zoltán: Gyermekek- és nőikarok. Zeneműkiadó Budapest, 1970. 6. SZÉKELY Árpád – KOVÁCS L. Attila – A református kántor kézikönyve, Az Erdélyi Református Egyházkerület kiadása Kolozsvár, 2002. 7. TERÉNYI Ede, Gyermekek- és nőikarok(Grafycolor, Kolozsvár, 2005), Karácsonyi muzsika (Grafycolor, Kolozsvár, 2008) 8. J. Crüger: Cantate Domino 9. Erich Whitacre: Sing gently		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések

1. J. Crüger: Cantate Domino	Szólamok külön leéneklése, betanulása	
2. J. Crüger: Cantate Domino / Kodály Z.: Biciniák II-III..	Szólamok együttes leéneklése betanulása/ Rövid kórusmű önálló betanítása	
3. J. Crüger: Cantate Domino	Szólamok eljátszása, Karvezetési vonal jelölése és megtanulása, vezénylet körvonalazása	
4. J. Crüger: Cantate Domino	A mű vezénylete 1 Építő visszajelzés a tanár részéről	Ahány hallgató sorra kerül
5. J. Crüger: Cantate Domino	A mű vezénylete 2 Építő visszajelzés a tanár részéről	Ahány hallgató sorra kerül
6. J. Crüger: Cantate Domino	A mű vezénylete 3 Építő visszajelzés a tanár részéről	Ahány hallgató sorra kerül
7. J. Crüger: Cantate Domino	A mű vezénylete 4 Építő visszajelzés a tanár részéről	Ahány hallgató sorra kerül
8. Erich Whitacre: Sing gently	Szólamok külön leéneklése, betanulása	
9. Erich Whitacre: Sing gently	Szólamok együttes leéneklése betanulása	
10. Erich Whitacre: Sing gently	Szólamok eljátszása, eléneklése, belépések jelölése, vezénylet körvonalazása/Karvezetési vonal megtanulása	
11. Erich Whitacre: Sing gently	A mű vezénylete 1 Építő visszajelzés a tanár részéről	Ahány hallgató sorra kerül
12. Erich Whitacre: Sing gently	A mű vezénylete 2 Építő visszajelzés a tanár részéről	Ahány hallgató sorra kerül
13. Erich Whitacre: Sing gently	A mű vezénylete 3 Építő visszajelzés a tanár részéről	Ahány hallgató sorra kerül
14. Erich Whitacre: Sing gently	A mű vezénylete 4 Építő visszajelzés a tanár részéről	Ahány hallgató sorra kerül

Könyvészet:

1. BARTÓK Béla: Gyermek- és nőikarok. EMB Z.1103
2. BÁRDOS Lajos: 77 Kánon, EMB,
3. HEGYI József: Karvezetés. Állami Pedagógiai Főiskola Budapest, 1960.
4. SZÉKELY Árpád – KOVÁCS L. Attila – A református kántor kézikönyve, Az Erdélyi Református Egyházkerület kiadása Kolozsvár, 2002.
5. KARDOS Pál: Kórusnevelés, kórushangzás. Zeneműkiadó Budapest 1977
6. KLINK Waldemar, Der Chormeister, Schott, Mainz,
7. KODÁLY Zoltán: Gyermek- és nőikarok. Zeneműkiadó Budapest, 1970
8. PÉCSI Géza: Kulcs a muzsikához. Kulcs a muzsikához kiadó Pécs, 2002
9. SZABOLCSI Bence: A magyar zenetörténet kézikönyve. Zeneműkiadó Budapest, 1979.
10. SZABOLCSI Bence: A zene története. Kossuth Kiadó Budapest, 1999.
11. TILLAI Aurél: Karvezetés II., Tankönyvkiadó Budapest, 1986
12. J. Crüger: Cantate Domino
9. Erich Whitacre: Sing gently

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

Az elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek segítségével a hallgatók munkahelyeiken, az iskolákban, képesek lesznek kórusokat szervezni és vezetni, ezzel nagymértékben hozzájárulva a zenei igényesség kialakításában eljövendő nemzedékeink számára. Továbbá ismerik azokat a módszereket, amelyekkel egy kórusművet betanítanak. Egy jól felkészült karnagy a kórust különböző kritériumok (összhangzás, intonáció, átfonódás stb.) alapján képes nevelni, fejleszteni.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Megengedett hiányzások száma: 3. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3-at, a maximális értékelés amit elérhet a hallgató a 8-as jegy.	P1. A szölamok és/vagy a karvezetési vonal ismerete kizáró jellegű. Az előadás függvényében befolyásolhatja a végső jegyet +/-2 egységgel	Kizárójellegű, de ha teljesíti a követelményeket, akkor az előadás függvényében max. 20%-ban befolyásolja a végső jegyet.
	Karvezetés technika: Hangadás Hitelesség, Avizók Dinamika Kifejezőerő Érzékenység	P2. Megfigyelés szerint, az előadott mű esztétikai, kifejező erejét miként tudta átadni az együttesnek. Technikai kérdéseket, hogyan tudta előrejelezni. Mennyire volt hiteles és meghatározó karvezetői előadása.	Aránya 80% Összesítve: Vizsgajegy=0,2 x P1+0,8 x P2
10.5 Szeminárium / Labor	Megengedett hiányzások száma: 3. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3-at, a maximális értékelés amit elérhet a hallgató a 8-as jegy.	P1. A szölamok és/vagy a karvezetési vonal ismerete kizáró jellegű. Az előadás függvényében befolyásolhatja a végső jegyet +/-2 egységgel	Kizárójellegű, de ha teljesíti a követelményeket, akkor az előadás függvényében max. 20%-ban befolyásolja a végső jegyet.
	1. Technikai kivitelezés 2. Zenei kifejezés 3. Kommunikáció és vezetői készségek 4. Partitúraismeret 5. Általános benyomás / Előadói attitűd	P2. Kéztechnika pontossága (ütemmutatás, belépések, leállások) Dinamika és karakter átadása Határozottság, jelenlét	Aránya 80% Összesítve: Vizsgajegy=0,2 x P1+0,8 x P2
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<p>Ütéstechnikai alapok helyes alkalmazása, tisztán felismerhető ütemmutatás (2/4, 3/4, 4/4 stb.)</p> <p>Zenei szöveg ismerete, a vezényelt darab alapvető zenei formájának és tagolásának ismerete</p> <p>Kommunikációs készségek, szemkontaktus a kórossal, megfelelő testtartás, jelenlét</p> <p>Felkészültség és önállóság, a vezényelt mű előzetes, önálló felkészítése</p> <p>A feladott mű külső segítség (kotta nélküli) dirigálása</p> <p>Zenei kifejezés alapjai, alapvető dinamikai és karakterbeli különbségek érzékeltetése</p>			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						
							

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többi, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.

Kitöltés időpontja:
2025. 04.27

Előadás felelőse:
Toadere Dalma-Lidia

Szeminárium felelőse:
Potyó István

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025.06.20

Intézetigazgató:
Péter István